

ПАРАЛЕЛНИ ТОКОВИ - ОБЛИКОВАЊЕ КОРИДОРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ У НОВИ ГРАДСКИ ПЕЈЗАЖ : ФОРМА УСПОРАВА ТОК

Награђени мастер пројекат

Универзитет у Београду, Архитектонски факултет

Кандидат: Бојана Јерковић, маг. инж. арх.

Ментор: доц. арх. Небојша Фотирић

Чланови менторске комисије: доц. др Милош Гашић, доц. др Јелена Живковић

Годишњу награду „Милорад Мацура“, коју додељује Институт за архитектуру и урбанизам Србије за најбољи мастер рад, добила је Бојана Јерковић, маг. инж. арх. за мастер рад са темом Паралелни токови – Обликовање коридора железнице у нови градски пејзаж: Форма успорава ток, одбрањен на Архитектонском факултету Универзитета у Београду у академској 2013/2014. години.

Мастер рад Бојане Јерковић номинован је и од стране комисије Архитектонског факултета Универзитета у Београду за награду Краљевског института британских архитеката (The Royal Institute of British Architects) RIBA Presidents Medals у категорији најбољих мастер пројеката за 2014. годину.

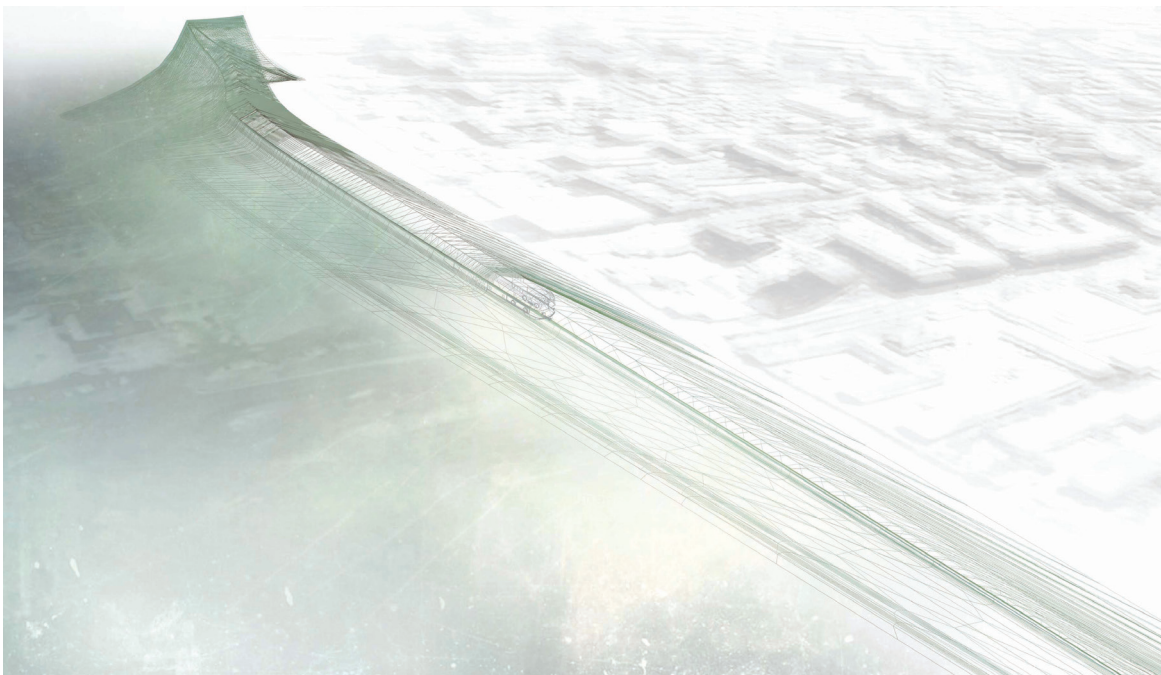
Пројекат је ушао у званичну ужу селекцију најбољих студентских радова из целог света за 2014. год., по оцени стручног жирија који су чинили еминентни архитекти, уметници и дизајнери: Дејвид Глостер (*David Gloster, RIBA Director of Education, UK*), Роз Бар (*Roz Barr, Roz Barr Architects and RIBA Vice-President Education, UK*), Смиљан Радић (*architect and designer of the 2014 Serpentine Pavilion, Chile*), Кристофер Плат (*Christopher Platt, Head and Professor of Architecture at the Mackintosh School of Architecture, UK*) и Одил

Дек (*Odile Decq, Studio Odile Decq and Confluence: Institute for Innovation and Creative Strategies in Architecture, France*).

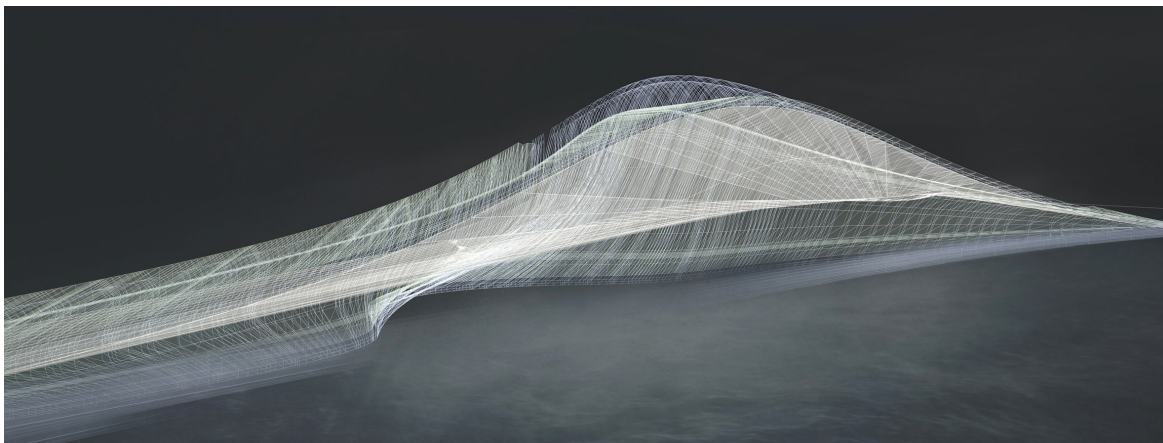
Мастер рад Паралелни токови – Обликовање коридора железнице у нови градски пејзаж: Форма успорава ток изложен је у седишту Краљевског института британских архитеката у Лондону, у оквиру изложбе званичне уже селекције радова RIBA Presidents Medals 2014. Од 15. априла 2015. год. ова изложба гостује на Архитектонском факултету Универзитета у Београду, након чега ће се даље наћи на одређеним водећим факултетима архитектуре у свету.

Паралелни токови – Обликовање коридора железнице у нови градски пејзаж: ФОРМА УСПОРАВА ТОК

Награђени рад Паралелни токови – Обликовање коридора железнице у нови градски пејзаж: Форма успорава ток са теоретског и практичног аспекта бави се обликовањем архитектонског пејзажа кроз концепт успоравања тока – процес који се одвија између динамичких и статичких градских структура непосредног контекста. Просторни контекст тумачен је као простор паралелних токова

Просторни контекст

Структурални модел

различитих динамичких урбаних карактеристика, који уоквирују место некадашњег коридора градске железнице. Затечено стање простора архитектонске интервенције, некадашњи коридор градске железнице, посматрано је као диференцијална празнина између густог градског ткива, високог урбанитета и зоне становања на обали Дунава. Циљ пројекта био је обликовање архитектонског пејзажа којим се диференцијална празнина трансформише у еластичан и пропустљив ентитет.

Густо урбано ткиво разнолике намене и фреквентног саобраћаја тумачи се као простор у сталној промени, динамике високог интензитета, док се наспрамно позиционирана зона становања, паркова и обале Дунава тумачи као простор ослабљене динамике, доведене у скоро статично стање. Диференцијална празнина посматрана је као промењени динамички однос у просторно-временском континуитету места, који прекида линеарност прошлости, садашњости и будућности, коегзистенције градских токова. Форма еластичне гранце у раду је посматрана као систем који истовремено сакупља постојеће паралелне токове, мењајући њихов затечени однос тако да граница постаје веза.

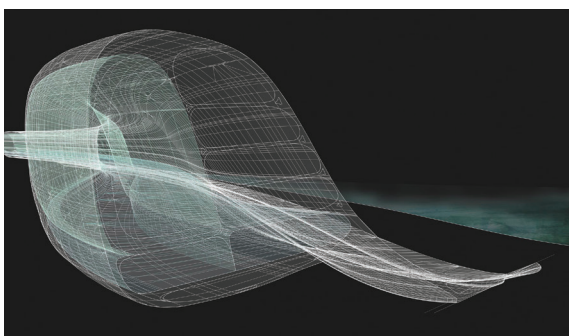
Са теоретског становишта, кандидаткиња Бојана Јерковић се у овом раду бавила испитивањем идентитета разлике, одликама диференцијалног простора и зоне прелаза, преведећи их у значења међупростора и размене кроз питања коегзистенције поменутих супротних категорија. Циљ њеног истраживања био је да дефинише методе и технике пројектовања које кроз тему успоравања тока, као процеса између динамике и статике, обликују нови

идентитет града у форми архитектонског пејзажа и функцији хотела и железничке станице којим се оживљава некадашњи железнички коридор и интегрише у савремени контекст Београда. Преобликовање зоне диференцијалне празнине у архитектонски пејзаж одређено је кроз три специфичне просторно-временске модуларности: акумулацију, контракцију и набор.

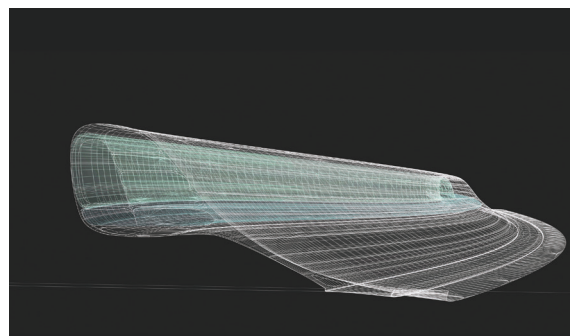
Акумулација, као временска метода, односи се на архитектонски програм са аспекта интензитета кретања. На овај начин, успоравање тока дефинише се као процес акумулирања догађаја са ослабљеним интензитетом кретања. Архитектонски програм између саобраћаја (динамике високог интензитета кретања) и становања (динамике доведене у готово статично стање) је хотел са железничком станицом који је манифестација привременог становања, заустављања у кретању.

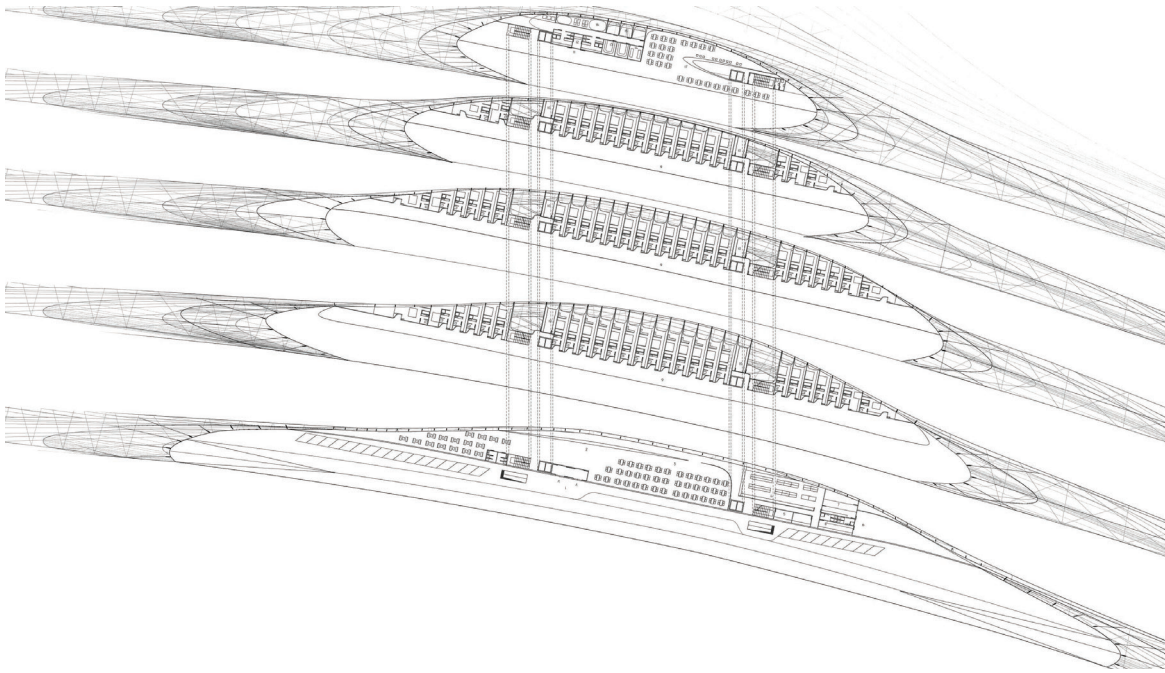
Контракцијом, као просторно-временском методом, Бојана Јерковић је анализирао феномен којим и време и простор за тренутак искачу из континуалног тока, а потом се поново враћају у континуитет ком су припадали. Тако је успоравање преведено у вид промене у садашњости која коегзистира и са прошлешћу и са будућношћу континуитета динамичког тока.

Набор, као просторна метода, у раду истовремено афирмише разлику, понављање и комуникацију различитих динамичких категорија. Набором се креира константан реверзибилан дијалог објекта и тла, споља и унутра, динамичних и статичних карактеристика контекста. Просторност добија значење настајања, где ништа није

3д пресек структуре

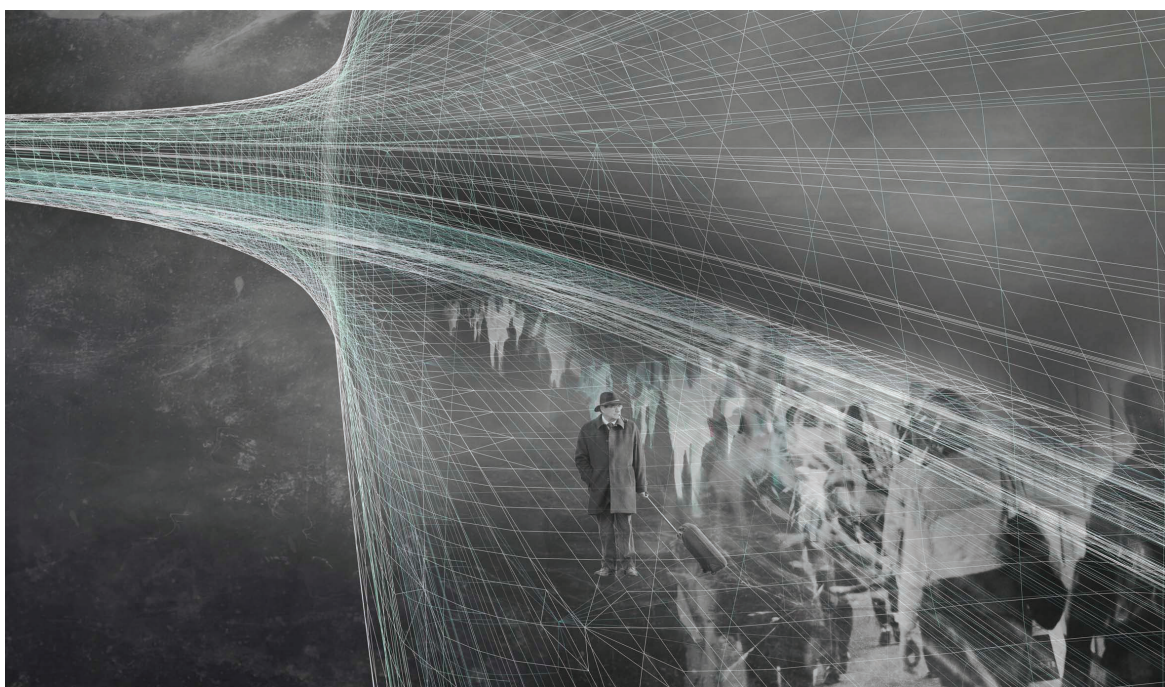
Изометрија хотела

коначно већ у константној размени. Набирањем настаје форма архитектонског пејзажа, еластичан и пропустљив ентитет којим се материјализује процес успоравања тока.

Хотел са железничком станицом такође је и последица стратешког положаја локације у односу на градски центар, близину река, саобраћајне везе са аеродромом и осталим најзначајнијим станицама градске железнице. У складу са тим, некадашњи коридор железнице је оживљен и инкорпориран у новонастајући систем јавног градског превоза. Осим тога, хотел који садржи железничку станицу има двојаку природу – подједнако је и транзитни хотел и луксузни градски хотел на обали реке.

Архитектонска импликација представља нови градски идентитет, подједнако одређен и разликом и понављањем, изражавајући одјек спарених паралелних токова места. Основни квалитет овог рада присутан је у односу теоретских анализа и њиховом превођењу у архитектонске методе и технике директно примењене у пројекту, којима Бојана Јерковић на један специфичан и јединствен начин приступа решавању сложених урбанистичких и архитектонских проблема задате локације и савременог контекста Београда.

доцент арх. Небојша Фотирић

Атмосфера